

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА
01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11, тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

від _____ № _____

**Регіональна Рада
підприємців
при Луганській
облдержадміністрації**
вул. Лутугінська, 119Д,
м. Луганськ, 91020

**Торгово-промислова
палата Криму**
вул. Севастопольська, 45,
м. Сімферополь, Крим,
Україна, 95013

**Луганська регіональна
торгово-промислова
палата**
вул. М. Раскової, 7А,
м. Луганськ, 91005

**Рада підприємців
м. Стаханов**
Виконком Стаханівської
міськради
вул. Кірова, 32, к. 32
м. Стаханов, Луганська
область, 94005

Про розгляд звернення

Державною службою України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва опрацьовано звернення Регіональної ради підприємців при Луганській обласній державній адміністрації від 23.01.2013 № 276, Луганської регіональної торгово-промислової палати від 30.01.2013 № 25.11-90, Торгово-промислової палати Криму від 12.02.2013 № 134/01-09, Ради підприємців м. Стаханов від 13.02.2013 № 30-13 (далі – Звернення) щодо перегляду нормативно-правових актів, спрямованих на врегулювання питань стягнення плати за скид промислових та інших стічних вод у системи каналізації населених пунктів.

За результатами проведеного аналізу Звернення та діючого законодавства у зазначеній сфері встановлено наступне.

Економічні заходи забезпечення охорони навколишнього природного середовища, відповідно до статті 41 діючої редакції Закону «Про охорону навколишнього природного середовища» передбачають, зокрема встановлення лімітів використання природних ресурсів, скидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище та на утворення і розміщення відходів та встановлення ставок екологічного податку.

Статтею 44 Закону «Про охорону навколишнього природного середовища» визначено, що «Ліміти скидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище, утворення і розміщення відходів промислового, сільськогосподарського, будівельного та іншого виробництва, а також інші види шкідливого впливу в цілому на території Автономної Республіки Крим, областей, міст загальнодержавного значення або окремих регіонів встановлюються:

у разі якщо це призводить до забруднення природних ресурсів загальнодержавного значення, територій інших областей, - центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища;

в інших випадках - у порядку, що встановлюється Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними, міськими (міст загальнодержавного значення) радами, за поданням обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, а на території Автономної Республіки Крим - органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища».

Разом з тим, статтею 1 Закону України від 24.06.2004 № 1875-IV «Про житлово-комунальні послуги» визначений термін «комунальні послуги», як результат господарської діяльності, спрямованої на задоволення потреби фізичної чи юридичної особи у забезпеченні холодною та гарячою водою, **водовідведенням**, газо- та електропостачанням, опаленням, а також вивезення побутових відходів у порядку, встановленому законодавством.

Згідно зі статтею 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до повноважень центрального органу виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства віднесені, у тому числі:

- розроблення в межах повноважень системи нормативно-правових актів щодо формування цін/тарифів на житлово-комунальні послуги, стандартів, нормативів, норм, порядків та правил у сфері житлово-комунальних послуг, а також щодо експлуатації, поточного і капітального ремонтів, реконструкції об'єктів житлового фонду;

- розробка типових договорів;

- нормативно-правове забезпечення діяльності місцевих державних адміністрацій для здійснення контролю цін/тарифів на житлово-комунальні послуги.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг, (стаття 5) є державним колегіальним органом

виконавчої влади, що здійснює регулювання діяльності у сфері теплопостачання (крім діяльності суб'єктів господарювання, які здійснюють комбіноване виробництво теплової і електричної енергії та/або використовують нетрадиційні або поновлювані джерела енергії), централізованого водопостачання та водовідведення, перероблення та захоронення побутових відходів для об'єктів, які обслуговують населені пункти з чисельністю населення понад 100 тисяч осіб, та об'єктів з потужністю перероблення чи захоронення понад 50 тисяч тонн або 200 тисяч метрів кубічних побутових відходів на рік.

Статтею 32 Закону України від 24.06.2004 № 1875-IV «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що плата за житлово-комунальні послуги нараховується щомісячно відповідно до умов договору.

Розмір плати за комунальні послуги розраховується виходячи з розміру затверджених цін/тарифів та показань засобів обліку або за нормами, затвердженими в установленому порядку.

Водночас зазначимо, що відповідно до положень Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Водного кодексу України, Основних напрямів державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки, затверджених Постановою Верховної Ради України від 5 березня 1998 року № 188/98-ВР, на виконання постанов Кабінету Міністрів України від 1 березня 1999 року № 303 «Про затвердження Порядку встановлення нормативів збору за забруднення навколишнього природного середовища і стягнення цього збору» та від 25.03.1999 № 465 «Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами» Державним комітетом будівництва, архітектури та житлової політики України наказом від 19.02.2002 № 37 були затверджені Правила приймання стічних вод підприємств у комунальні та відомчі системи каналізації населених пунктів України (далі – Правила приймання) та Інструкція про встановлення та стягнення плати за скид промислових та інших стічних вод у системи каналізації населених пунктів (далі – Інструкція).

Інструкція запровадила єдиний на території України порядок встановлення та стягнення плати за скиди **промислових та інших стічних вод** у системи каналізації населених пунктів і поширюється на комунальні підприємства водопровідно-каналізаційного господарства міст і селищ України та інші підприємства, що мають на балансі системи місцевого водопроводу та каналізації, та на всі підприємства, установи, організації незалежно від форм власності й відомчої належності, які скидають свої стічні води в системи каналізації населених пунктів (далі - Підприємства).

Разом з тим, Правилами користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 № 190 (далі – Правила користування), визначено, що приймання **стічних вод** від підприємств, установ, організацій до системи централізованого водовідведення

здійснюється на договірних умовах відповідно до Правил приймання стічних вод підприємств у комунальні та відомчі системи каналізації населених пунктів України, затверджених наказом Держбуду від 19.02.2002 № 37, а також місцевих правил приймання стічних вод підприємств у систему каналізації населеного пункту.

Оплата споживачами за скид **промислових стічних вод** здійснюється згідно з Інструкцією про встановлення та стягнення плати за скид **промислових та інших стічних вод** у системи каналізації населених пунктів, затвердженою наказом Держбуду від 19.02.2002 № 37 (пункт 3.6 Правил користування).

Правилами технічної експлуатації систем водопостачання та каналізації населених пунктів України, затвердженими наказом Держжитлокомунгоспу від 05.07.1995 № 30 визначено, що нагляд за експлуатацією систем водопостачання і каналізації абонентів, локальних очисних споруд персонал виробника (Водоканала) повинен здійснювати згідно із затвердженими Мінжитлокомунгоспом Правилами користування системами комунального водопостачання і водовідведення в містах і селищах України та Правилами приймання стічних вод підприємств у комунальні та відомчі системи каналізації міст і селищ України.

Для здійснення цього нагляду в складі виробника організовується спеціальна інспекція з контролю за скидом **стічних вод підприємствами** (інспекція промислового водовідведення).

Проте, в зв'язку з прийняттям Податкового Кодексу України постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 1999 року № 303 «Про затвердження Порядку встановлення нормативів збору за забруднення навколишнього природного середовища і стягнення цього збору», на підставі якої у тому числі були затверджені Правила і Інструкція, втратила чинність.

Водночас, постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.1999 № 465 затверджені Правила охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами (далі – Правила), спрямовані на попередження та усунення забруднення поверхневих водних об'єктів, відтворення водних ресурсів і забезпечення безпечних умов водокористування та обов'язкові для виконання всіма підприємствами, установами, організаціями та громадянами - суб'єктами підприємницької діяльності, діяльність яких щодо скидання зворотних вод у водні об'єкти впливає або може вплинути на стан поверхневих вод (далі - водокористувачі).

У пункті 2 Правил наведені, зокрема, терміни вживаються у такому значенні:

водовипускна споруда - гідротехнічний об'єкт або пристрій, призначений для відводу (скидання) зворотних вод у водні об'єкти;

вода зворотна - вода, що повертається за допомогою технічних споруд і засобів з господарської ланки кругообігу води в його природні ланки у вигляді **стічної, шахтної, кар'єрної чи дренажної води**.

Пунктом 20 Правил Водокористувачі, які скидають **промислові стічні води** до каналізаційних мереж, повинні дотримуватися Правил приймання

стічних вод підприємств у комунальні та відомчі системи каналізації міст та селищ.

З цього випливає, що Правила відокремлюють поняття «стічна вода» і «дренажна вода» та передбачають застосування Правил приймання тільки для промислових стічних вод.

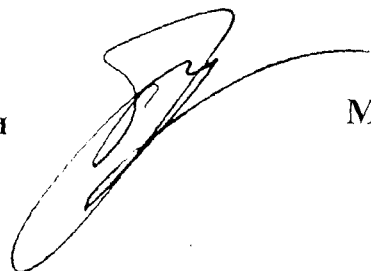
Тобто, спираючись на викладене вище і враховуючи зміни у законодавстві, дія Правил користування, Правил приймання та Інструкції порушує принципи державної регуляторної політики, задекларовані статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а також не відповідає вимогам статті 5 цього Закону в частині недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти та викладення положень регуляторного акта у спосіб, який є доступним та однозначним для розуміння особами, які повинні впроваджувати або виконувати вимоги цього регуляторного акта.

Таким чином, за результатами проведеного аналізу діючого законодавства у сфері приймання стічних вод підприємств у комунальні та відомчі системи каналізації міст та селищ Державна служба України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва дійшла висновку щодо **необхідності перегляду та актуалізації Правил користування, Правил приймання та Інструкції з метою приведення їх положень до вимог діючого законодавства вищої юридичної сили, а також впорядкування термінології, яка застосовується під час надання послуг з водовідведення.**

Враховуючи вищенаведене, Державна служба України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва запропонувала Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України розглянути Звернення та надати відповідь заявнику та Держпідприємництву України, а також розробити та подати на погодження відповідно до вимог статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» нові редакції Правил приймання стічних вод підприємств у комунальні та відомчі системи каналізації населених пунктів України та Інструкції про встановлення та стягнення плати за скид промислових та інших стічних вод у системи каналізації населених пунктів.

При цьому, Держпідприємництво України залишає за собою право на прийняття рішення про усунення порушень принципів державної регуляторної політики відповідно до вимог статті 27 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

**Голова Державної служби України
з питань регуляторної політики
та розвитку підприємництва**

М. Ю. Бродський